

Føroya Sosial-Demokratur

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 2

Lýsingarprisur fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 13. januar 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárið

25. Arg.

Løgtingsmál

Millum tey mál, sum javnaðarmenn í mong ár hava reist á tingi er málið um pening til

Sóttardeyðaeinkjur

Tibetur er nú soleiðis at einkjur eftir menn ið drukna ella doyggja av øðrum vanlukkum, fáa endurgjald. Sjálvst um hetta endurgjaldið ikki er stórt, so er tað ein góð hjálp. Verri er vordið hjá teimum einkjum, sum missa mannin av sjúku — á sóttarsong tær sokallaðu sóttardeyðaeinkjur tí tær hava ongan rætt til endurgjald ella stuðning annan enn stuðning til børn av einkjum, og tað er syndarliga lítið tað er hvørki til at liva ella doyggja av.

Javnaðarmenn reisa tí aftur í hesi tingsetu málið um endurgjald til sóttardeyðaeinkjur soleiðis at tær ið missa ella hava mist mannin av sjúku skulu hava sama rætt til endurgjald sum

vanlukkudeyðaeinkjurnar

Renta av lögtingsskatti:

Sum kunnugt eru tað serliga fiskimenn ið rámast hart av allari skattásetan. Fastlönt fólk, arbeiðsfólk og fiskimenn verða nevnliga skattað av hvørjari krónu, tí teirra iuntókur verða kannaðar. Stórmanntókurarnar verða ikki kannaðar tí stórmenn eru so mannsterkir á Føroya Løgtingi í Fólkaflakkinum og Sambandsflakkinum,

sum nú eru gingnir í ein bólk, verja stórmenninar, og tí ikki vilja ganga við til at kontrollera allar inntøkur. Men ikki einans hetta. Hvat skulu fiskimenn gera, tá ið teir ikki fáa tann pening teir vinna, fyrr enn árið eftir ella enn tá seinri? Sjalvandi fáa teir tessvegna ikki galdið skatt í rættari tíð. Men so noyðast teir at rinda rentu av skattinum. — Hetta er blóðskeivt. Javnaðarmenn reisa nú kravið um, at fiskimenn skulu sleppa frá at rinda rentu av skatti, tá ið tað kann prógvast, at teir ikki fáa teirra ársvinnu í rættari tíð.

Fleiri onnur mál eru at umtala og gjøllari frágreiðing viðvíkjandi teimum kemur so við og við.

J. H. Danbjørg.

Verður verkfall?

Suðuroyar Fiskimannafelag hevur uppsagt allar sáttmálar.

Men Føroya Fiskimannafelag hevur ongan sáttmála sagt upp uttan sildasáttmálan.

Enn er ikki nokur avgerð tikin av limunum í Suðuroyar Fiskimannafelag um verkfall ella ikki.

Samanhaldið millum fiskimenninar tykist ikki at vera sterkt tá ið summir streika, meðan aðrir sigla.

við sosialistum, so vit kunnu fáa hitt sosialisliska stýrslagið gjøgnumført her á landi. Tað er vissuliga einasta leiðin til frigering fiskimanna, til betri arbeiðslíkandi, betri úrtøku og betri lívlíkandi.

Góður fiskiskapur

Flestu Klakksvíkarbátarnir rógva nú út. Teir hava fiskað heilt nógv tá líkindi hava verið til útróður. Í jólavíkuni hevði besti báturin 29000 pund. Síðani hava teir fiskað líka nógv, og menn hava javnlaga ligið um 500 kr. í part fyri vikuna.

Aftur at gera til

Menn eru nú so smátt farnir at gera skipani til, til várfiskaveiðu.

Norduri í Klakksvík hava teir kapp av mastrinum á Skálanesi. Kappað var av niðara enda og hjálpti Tjaldrið teimum við at seta tær aftur á pláss.

Felagsskapur fiskimanna

Tað er alkunnugt at felagsskapur fiskimanna ikki er góður.

Metasta felag í landinum skuldi verið Føroya fiskimannafelag, men hetta tykist efiir øllum at døma at vera eitt meira deytt enn livandi felag. Hetta orsakar at fiskimenn langt frá fáa tær sómðir og ta úrtøku, ið teir av røttum eiga.

Vit siggja hvussu lítil luttøkan er í formannsvali og øðrum, og í flestu stöðum er so vordið at menn als ikki møta upp tá boðað verður til fundar fyri at avgera teirra áhugamál.

Tað er eisini ein veruleiki at rættuliga nógvir fiskimenn mynstra uttan at kenna sáttmálan, og tað er vanligt at hoyra at eingin sáttmáli kemur umborð í skipini.

Undir slikum umstøðum er tað lætt hjá reiðarum og øðrum at gera sum teir vilja, og vit kenna úrslitið: hjá fiskimanninum útistongdir í Føroya fiska-

sølu, onga avrokning fyri enn tað passar reiðarunum, misvísandi avrokningar, ov litla minstuløn, viðhvørt t. d. tá fiskifør hava verið tvangsseld yvirhövur ongar pengar tí sjópantrættur fiskimanna hevur verið avreiddur til aðrar, o.s.fr.

Brekin eru so mong, og øll hesi brekini raka fiskimannin tí felagsskapurin, ið skal skapa honum tey bestu vinnulíkindini, ta bestu úrtøkuna og tey bestu arbeiðslíkindini, er ov veikur, og veikur at orka tær mongu uppgáurnar, ið avgjört mugu loysast um fiskimaðurin skal fáa sin rætt sambært sína samfelagsligu skyldu.

Nú má fylkingin mergjast. Allir fiskimenn mugu nú standa saman og krevja sin nátturliga rætt: rættin til arbeiði og rættin til rættvísar úrtøku av arbeiðinum.

Føroya fiskimenn fylkist.

Hvat siga menn nú?

»Hygg og lurta«, skrivaði »Dimma«, tá ið lögmaður og landsstýrið var valt. Sjalvandi eigur ein at hyggja og lurta soleing, sum Harrin letur eyguni og oyruni verða í góðum lagi. Hvat er at siggja og hoyra?

Úr Kirkjuból komu tey fyrstu tíðindini: Jóanes bóndi vendi sær í gróvinu tá ið fólkaflakksmenn valdu Kr. Djurhuus til lögmann. Hetta var ikki so lógið, tí Jóanes meinti altíð tað ið hann segði, og tí tað gravsteinur hansara hetta sama kvöldið og stór urð leyp niður úti við Kirkjubarnes. Síðan frættist ikki nokur stórtíðindi men tey fólk, sum upplótu sin mun, vóru ógvuliga ójovna á máli, og hetta rættáði seg eftir hvørja stöðu tey hövdu haft frammanundan valinum.

Summi sambandsfólk eru illa við. Tey hövdu vónað, at samgongu kundi koma í lag millum javnaðarflokkin og sambandsflokkin.

(Framhald á 2. síðu)

Merkilig fiskasøla

Frá tveinum Norðoyaskipum hava vit lætt um miklan ójavna í avrokningini tá fiskurin fra seinasta ári var seldur.

Bæði skipini royndu um somu leið í Íslendi og hövdu sostætt toluliga javnan fisk. Sjalvsagt er fiskurin seldur gjøgnum somu fiskasølu, ið má hava fingið nakað eins prís. Tá fiskimenn nú fá avrokningina hava teir á øðrum skipinum fingið 88 oyru fyri stk. og hinum 147 oyru fyri stk.

Síkan rotinskap hevur okkara kapitalistiskt stýrda Føroya land at bjóða snum fiskimönnum.

Fiskimen! Rekið nú afturhaldið urtur úr øllum álitisessum her á landi, og manni teir aftur

TRYGGINGARSAMBANDIÐ FØROYAR

Føroya Kriggstrygging... telf. 372
Føroya Brunatrygging... telf. 372Føroya Sjóvátrygging... telf. 672
Føroya Vanlukutrygging telf. 221

Vit tryggja:

Bátar - skip - vørur - hús - innbúgv - ferðagoðs
bilar o. a.Føroyingar eiga at tryggja
í landsins egna trygging -6.
SGR REKLAMA